

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
YAYINLARINDAN**

**ALMAN DİLİ
VE
EDEBİYATI
DERGİSİ
XXI**

STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR

**Herausgegeben von der
Abteilung für deutsche Sprache und Literatur
an der Philosophischen Fakultät
der Universität Istanbul**

İSTANBUL - 2009/1

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ 21/2009
STUDIEN ZUR DEUTSCHEN SPRACHE UND LITERATUR 21/2009

Yılda bir sayı yayınlanır

Yazı İşleri Sorumlusu
Prof. Dr. Şeyda Ozil

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Şeyda Ozil, Doç. Dr. Mahmut Karakuş, Yard. Doç. Dr. Canan Şenöz-Ayata,
Yard. Doç. Dr. Meral Oralış, Yard. Doç. Dr. Ersel Kayaoğlu

Kapak Tasarımı
İlgaz Kuruyazıcı

Dizgi
Ersel Kayaoğlu

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ
İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nın yayın organıdır.

ALMAN DİLİ VE EDEBİYATI DERGİSİ
hakemli bir dergidir.
Dergiye gönderilen ürünlerin yayınlanıp yayınlanmaması
hakemlerin kararına bağlıdır.

Hakemler

Prof. Dr. Nazan Aksoy, Prof. Dr. Gürsel Aytaç, Doç. Dr. Nergis Daş-Pamukoğlu, Prof.
Dr. Gertrude Durusoy, Prof. Dr. Manfred Durzak, Prof. Dr. Kasım Eğitim, Prof. Dr.
Yadigar Eğitim, Prof. Dr. Zeynep Ergün, Prof. Dr. Dikmen Gürün, Prof. Dr. İbrahim
İlkhan, Prof. Dr. Mahmut Karakuş, Prof. Dr. Nevzat Kaya, Prof. Dr. Wolf König, Prof.
Dr. Onur Bilge Kula, Prof. Dr. Nedret Kuran-Burçoğlu, Prof. Dr. Turgay Kurultay, Prof.
Dr. Nilüfer Kuruyazıcı, Prof. Dr. Norbert Mecklenburg, Prof. Dr. Esra Melikoğlu, Prof.
Dr. Güler Mungan, Prof. Dr. Şeyda Ozil, Prof. Dr. Yılmaz Özbek, Prof. Dr. Yüksel
Özoğuz, Prof. Dr. Kadriye Öztürk, Prof. Dr. Nuran Özyer, Prof. Dr. Tülin Polat, Prof.
Dr. Hüseyin Salihoğlu, Prof. Dr. Acar Sevim, Prof. Dr. Şârâ Sayın, Prof. Dr. Zeynep
Sayın-Balıkçioğlu, Doç. Dr. Canan-Şenöz-Ayata, Prof. Dr. Nilüfer Tapan, Prof. Dr.
Vural Ülkü, Prof. Dr. Cemal Yıldız, Prof. Dr. Süleyman Yıldız, Prof. Dr. Semahat
Yüksel

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Ordu Cad. No. 196
34459 Beyazıt, İstanbul

<http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/edebiyat/dekanlik/dergi/ad/dergi.htm>

elektronik posta: almandil@istanbul.edu.tr

İÇİNDEKİLER

Sunuş

**Franz Kafka'nın
Hayatı ve Yapıtları**
1-11

Meral Oralış
**Bedende Açan Çiçekler
Franz Kafka'nın Yara İmgesi**
13-30

Şebnem Sunar
**Babalar ve Oğulları, Oğullar ve Sevgilileri
Franz Kafka ve *Babaya Mektup***
31-39

Yeşim Tükel Kılıç
**Wilhelm von Humboldt'ta Ulusal Kimlik ve
Dil Sorunsalı: Yabancıliğın İçinden Bütüne Ulaşma Çabası**
41-57

Nükhet Polat
**Alman Yazınından bir Pop Örneđi: Adreas Neumeister'de
Techno Sound'un Yazıdaki Kozmosu**
59-75

TANITMALAR

Şeyda Ozil
**Ayfer Aktaş: Usuelle Wortverbindungen in der Wirtschaftssprache im
Deutschen und ihre Entsprechungen im Türkischen**
79-83

Mahmut Karakuş
Charis Goer/Michael Hofmann (Hrsg): Der Deutschen Morgenland
85-91

Bariř Konukman
Albert Busch/Oliver Stenschke: *Germanistische Linguistik*
93-95

Ersel Kayaoğlu
**Lukas Berfus ile eviri Atölyesi alışması ve 13.
Uluslararası Leukerbad Edebiyat Festivali**
97-99

Canan Ayata
Deutsch-Türkisches Germanistentreffen
101-106

Necdet Neydim
Frankfurt Kitap Fuarı
107-113

Mahmut Karakuş
**Prof. Dr. Michael Hofmann (gemeinsam mit den Studierenden der
Universität Paderborn): „Friedrich Schiller – ein deutscher Klassiker mit
populären Texten“**
115-117

Deniz Atay
Erasmus Öğrencisi Olarak Berlin’de Yaşamak
119-124

Sunuş

Önceki sayılarımızda zaman zaman dergimizde dil ve edebiyat alanında farklı konularda yoğunlaştığımız oldu. Ancak Elias Canetti üzerine hazırlamış olduğumuz sayıyla birlikte bu konulu çalışmalarımızı artık bir dosyaya dönüştürmeye karar vererek yayınlamaya başladık. 2005 yılında dergimiz Elias Canetti dosyasıyla çıkmıştı. Bundan sonraki sayılarda da, bu uygulamamızı her yıl farklı bir konunun ele alındığı bir dosyayla sürdürdük, ayrıca her sayıda çeşitli yazılara, kitap tanıtımlarına, kongre ve konferans haberlerine yer verdik. 2005 yılından bu yana hem dosya hem dosya dışındaki bölüme gelen yazıların artmasıyla dergi neredeyse bir kitap boyutuna ulaştı; bu nedenle dosya bölümünü ayırarak iki ayrı sayı yapmaya karar verdik. Bundan böyle dönüşümlü olarak bir sayı Alman dili ve edebiyatı alanına, bir sayı da özel bölüm niteliğinde dosya yazılarına ayrılacak.

2008 yılında yayımlanan 20. sayıda kültürlerarası çalışmaların yer aldığı bir dosya hazırlamış olduğumuzdan 21. sayımızda yalnızca dil ve edebiyat alanından yazılara yer verdik. Bu sayıda ilk olarak 2008 yılında 125. doğum yıldönümünü kutladığımız Franz Kafka'yı anıyoruz. Önce Kafka'nın yaşam öyküsüyle birlikte yapıtlarına yer verdik. Ardından Meral Oralış'in çoklu bir okumayla Kafka'nın yapıtlarında beden algısını ele aldığı "Bedende Açan Çiçekler – Franz Kafka'nın Yara İmgesi" ve Şebnem Sunar'ın Kafka'nın biyografik yapıtları arasında sayılan babasıyla mektuplaşmalarını araştırdığı Franz Kafka'nın *Babaya Mektup*'unda "Babalar ve Oğulları, Oğullar ve Sevgilileri" adlı yazıları geliyor. Anabilim dalımız öğretim üyeleri tarafından kaleme alınan bu iki makale Kafka'nın yapıtlardaki imge ve motifleri inceliyor. Kafka yazılarını, 2008 yılında anabilim dalımızda doktora ve yüksek lisans çalışmalarını tamamlayan iki genç araştırmacının makaleleri izliyor. Doktorasında dil, ulus ve kimlik sorunsalını araştıran Yeşim Tükel Kılıç "Wilhelm von Humboldt'ta Ulusal Kimlik ve Dil Sorunsalı: Yabancıliğin İçinden Bütüne Ulaşma Çabası" adlı yazısında Humboldt'un dil sorunsalına hangi boyutlardan baktığını kaleme alıyor. Yüksek lisans çalışmasında Almanya ve İtalya'da pop kültür ve pop edebiyatını ele alarak karşılaştıran Nükhet Polat

ise “Andreas Neumeister’de Techno Sound’un Yazıdaki Kozmosu” adlı yazılarıyla dergiye katkıda bulundular.

Tanıtmalar bölümünde üç kitap tanıtma yazısı var. İlk tanıtımda Marmara Üniversitesi öğretim üyelerinden Ayfer Aktaş’ın Almanya’da yayımlanan *Usuelle Wortverbindungen in der Wirtschaftssprache im Deutschen und ihre Entsprechungen im Türkischen* adlı kitabını Şeyda Ozil ele alıyor. Söz konusu kitapta iktisat dilinde kullanılan Almanca ve Türkçe kalıplaşmış anlatımlar karşılaştırmalı olarak inceleniyor. İkinci yazıda Chris Goer ve Michael Hoffmann tarafından yayına hazırlanan ve Alman edebiyatında Doğu’ya (Orient) bakışı ele alan *Der Deutschen Morgenland’ı* adlı derleme kitabı Mahmut Karakuş tanıtıyor. Üçüncü tanıtma yazısında Barış Konukman Albert Busch ve Oliver Stenschke tarafından hazırlanan *Germanistische Linguistik*’i değerlendiriyor. Konusu dilbilime giriş olan bu inceleme son zamanlarda bu alanda yazılan pek çok kitaptan biri ve bu tanıtımda da özellikle diğer dilbilime giriş kitapları ve öğrencilerin kullanımı açılarından ele alınıyor. Tanıtılan her üç kitap 2008 yılında yayımlanmış.

Kitaplardan sonra Tanıtmalar bölümünde Ersel Kayaoğlu geçtiğimiz yıl yaz aylarında katıldığı 13. Uluslararası Lekerbad Edebiyat Festivali’ni anlatıyor. Canan Şenöz Ayata ise yine geçtiğimiz yılın Ekim ayında DAAD’nin Mannheim’da düzenlediği “Deutsch-Türkisches Treffen in Mannheim” adlı Almanya ve Türkiye’den Alman dili ve edebiyatı uzmanlarının katıldığı dört günlük toplantıyı değerlendiriyor. Bu sayıda yeni bir uygulama yaparak bundan böyle tanıtmalar bölümünde anabilim dalımızda yapılan konferanslara yer vermek istiyoruz. Bunlardan ilki geçtiğimiz yıl güz döneminde 10 Kasım tarihindeki Poderborn Üniversitesi’nden Michael Hofmann’ın sunumu olacak. “Friedrich Schiller – ein deutscher Klassiker mit populären Texten” adlı bu sunumu Mahmut Karakuş kaleme aldı. Bu tanıtımdan sonra Necdet Neydim, 15 – 19 Ekim 2008 tarihleri arasında düzenlenen ve Türkiye’nin konuk ülke olduğu Frankfurt Kitap Fuarı’nı tüm yönleriyle anlatıyor. Bu geniş kapsamlı çalışma bir belge niteliği taşıyor. Derginin son tanıtma yazısı Erasmus değişim programıyla Berlin Humboldt Üniversitesi’nde bir dönem geçiren lisans öğrencisi Deniz Atay’a ait. “Erasmus Öğrencisi Olarak Berlin’de Yaşamak” adlı yazısında Deniz Atay bir Alman kentinde ve bir Alman üniversitesinde bir Türk öğrenci olarak izlenim ve deneyimlerini anlatıyor.

Yayın Kurulu adına
Şeyda Ozil

Kafra